పాము కథ

గేటు ముందు ఆటో ఆగింది.

ఏనుగు బొమ్మతో ఆడుకుంటున్న గోపీ ఏనుగెక్కినంత సంతోషంతో 'నాన్న...నాన్న...' అంటూ గేటువద్దకు వచ్చాడు. ఐదేళ్లవాడు.

అప్పుడే ఆటోవాడికి డబ్బిచ్చి సూట్‌కేసూ సంచీ చేత్తో పుచ్చుకుని గేటు తెరిచాడు మూర్తి. తెరవడం తరువాయి, కాళ్ళని పెనవేసుకున్న కొడుకుని ముద్దు పెట్టుకున్నాడు. తాను యింట్లోలేంది మూడు రోజులే అయినా, ఎన్నోయేళ్ల తర్వాత చూసినట్టుగా చూశాడు కొడుకుని. సంచీలోంచి బిస్కెట్ ప్యాకెట్టూ, ఆపిల్ పండూ తీసి గోపీ చేతిలో పెట్టాడు. మూర్తి గడపయెక్కాడు.

'నాన్నా.. మరే.. పాము...' అన్నాడు గోపీ పండు కొరుక్కుతింటూ.

గడప యెక్కిన మూర్తి అలాగే నిలబడిపోయాడు. 'పామా..మనింట్లోకి పామొచ్చిందా? ఎప్పుడొచ్చింది?' అడిగాడు ఆదుర్దాగా.

'నాన్నగార్ని లోపలికి రానివ్వరా... తర్వాత అన్నీ చెపుదువు గాని...' అంటూ మూర్తి చేతిలోంచి సూట్‌కేసు తీసుకుంది, వంటింట్లోంచి వీధిలోకి వచ్చిన కమల. చీర బొడ్డులోకి దోపుకునివుంది. చెమటబొట్లు ముత్యాల్లా మెరుస్తున్నాయి ముఖం మీద.

'ప్రయాణం కులాసాగా జరిగిందా? వెళ్లినపని కాయాపండా?... ' అడుగుతోంది కమల.

'ఆ... ఆ' అని సమాధానమిచ్చాడు మూర్తి. మనస్సుమాత్రం పాముమీదే వుంది.

'పామంటున్నాడేవిటి గోపీ...మనింట్లోకి రాలేదు గదా?' సోఫాలో కూర్చుంటూ అడిగాడు మూర్తి.

అతని మాటల్లో ఆందోళన గూడు కట్టుకుని వుండడం పసిగట్టకపోలేదు కమల. 'వచ్చీ రాగానే వాడు చెప్పడం, మీరేమో ఖంగారు పడడం...బాగానేవుంది వరస...' లేని విసుగుని తెచ్చి పెట్టుకుని అంది. వంటింట్లోకివెళ్లి, రెండు నిమిషాల్లో భర్తవద్దకు వచ్చింది, కాఫీ గ్లాసుతో.

'మీరింకా పాము గురించే ఆలోచిస్తూ కూచున్నారా యేవిటి... షర్టుకూడా విప్పలేదు. రాత్రంతా బస్సులో ప్రయాణం చేసి వచ్చారు..'

పండు సగం తిని, బిస్కెట్ ప్యాకెట్టు విప్పుతూ, 'నాన్నా... మరే... పేద్దపాము...' అన్నాడు గోపీ.

'కొండపక్కన యిల్లాయె యిది. పాములు రాకుండా వుంటాయా యేవిటి? వస్తుంటాయి పోతుంటాయి...కాఫీ తాగండి. చల్లారిపోతుంది.' ఆమె అతని పక్కన కూర్చుంది.

'తాగుతాగాని, పాముని చంపేశారా?' అడిగాడు మూర్తి. అతనిలో పుట్టిన అదురు యింకా తగ్గుముఖం పట్టినట్టు లేదు. కాఫీ తాగుతూ భార్యవంక చూశాడు, పాము కథ చెప్పమన్నట్టుగా.

'నిన్న సాయంకాలం దీపాలు పెట్టేవేళ ఎక్కడినుంచో వచ్చింది పాము. కొండవైపునుంచే అనుకుంటా మరి...'

'అది రావడం ఎవ్వరూ చూళ్లేదా?'

'నేనప్పుడు బాత్‌రూంలో వున్నాను. గోపీయేమో హాల్లో కూచుని ఆడుకుంటున్నాడు పక్కింటి పిల్లలతో. మన పాలమ్మాయి చూసిందట పాము రావడం. పాము పాముంటూ అది యిల్లదిరి పొయ్యేలా కేకలు పెట్టడంతో, ఆడుకుంటున్న పిల్లలు కూడా పాము పాముంటూ కేకలు పెట్టారు...'

'పక్కింటి బామ్మగారిచేత గోపీకి విభూది పెట్టించావా, వాడు దడుసుకున్నాడేమో!'

'వాడా! దడుసుకోవడమా! మీ కంటే వెయ్యిరెట్లు నయం...' మూర్తి మందహాసం చేశాడు – కొడుకుని చూసి. అయినా అతని అదురు మాత్రం పూర్తిగా తగ్గలేదు.

కమల మళ్లీ చెప్పడం మొదలు పెట్టింది.

'వాడు వీధిలోకి పరుగెత్తబోతుంటే నేను బాత్‌రూంలోంచి హాల్లోకి వచ్చాను. వచ్చి చూద్దును గదా, మన గేటుముందల జనం మూగున్నారు. కొందరైతే కర్రలు పుచ్చుకుని అటూ యిటూ తిరగసాగారు. మీరు లేరు గాని, ఆ దృశ్యం చూడవలసింది...'

'ఇంతకూ పాముని చంపారా లేదా?'

'అది కనిపిస్తేగా చంపడానికి..'

'ఎవరింట్లోకి పోలేదుగదా...' మూర్తిమాటలో అసహనం, ఆదుర్దా తొంగి చూశాయి.

'మీరం మరీనం... ఎవరింట్లోకన్నా వెళ్లుంటే ఇంతసేపక్కడ కూచుంటుందా యేవిటి?

'అయితే ఎటుపోయిందని?'

'నేనునుకోవడం మన పక్కింటి గేటుముందు యిటికరాళ్లగుట్ట వుంది చూశారు... అందులోకి వెళ్లుండాలి...'

గోడగడియారం తొమ్మిది కొట్టడంతో, మూర్తి యీ లోకం లోకి వచ్చాడు. లేకపోతే, మరికొన్ని యక్షప్రశ్నలు వేసివుండేవాడే.

'అప్పుడే తొమ్మిదయిందీ.. ఇంకా కూర వుడకాలి, పులుసుకాగాలి...' అంటూ కమల వంటింట్లోకి వెళ్లింది.

బద్ధకంగా లేచి మూర్తి గదిలోకి వెళ్లాడు. కొన్ని క్షణాలు అనంతకాల వాహినిలో కలిసిపోయాయి. ఆఫీసుకి వేళవుతోందని గొణుక్కుంటూ గదిలోంచి బయటపడి, బాత్‌రూంకి దారి తీశాడు. తండ్రిని చూడగానే తింటున్న బిస్కెట్టు కింద పారేసి గోపీ, 'నాన్నా...పామే.. బెల్టులా..' ఏమిటో యింకా చెపుతూనేవున్నాడు. అవి వినిపించుకోకుండా చరచరా ముందుకి వెళ్లాడు మూర్తి.

అతని మనస్సు పాముని గురించే ఆలోచిస్తోంది. అది ఎవరింట్లోనైనా తిష్ట వేసిందా? లేకపోతే రాళ్లగుట్టలో నిద్రపోతోందా? ఒకవేళ వచ్చిన దారినే వెళ్లిపోయిందా? వెడితే ఎక్కడికి వెళ్లుంటుంది? మళ్లీ వస్తుందేమో!

చూసినవాళ్లు చంపకుండా ఎందుకు విడిచిపెట్టినట్టు?..రకరకాల ప్రశ్నలు అతని మెదడుని తొలిచివేస్తున్నాయి. ప్రత్యుత్తరం మాత్రం చిక్కు ప్రశ్నగా నిలిచిపోయింది.

భోజనం చేస్తూన్నంతసేపూ పరధ్యాసగా వున్నట్లే కనిపించాడు మూర్తి. మజ్జిగ పోసుకున్నాడు. ఆఖరి ముద్ద చేతిలో వుండగా అసలు సంగతి మీతో చెప్పడం మరిచిపొయ్యాను' అంటూ కమల మొదలు పెట్టింది.

మూర్తి కళ్లల్లో కొత్తకాంతి కనిపించింది. కళ్లు పెద్దవి చేసుకుని చూశాడు భార్యను.

'నలుగురూ కర్రలు పుచ్చుకుని ఆ రాళ్లగుట్ట చుట్టూ తిరుగుతూ గుట్టని బలంకొద్దీ కర్రలతో కొట్టారు. కొందరైతే రాళ్ల సందుల్లో కర్రలు పోనిచ్చి రాళ్లని ఎడం చేసి చూశారు. ఆ పాము ఏ మూల నక్కిందో యేవిటో, అది మాత్రం ఎవరి కంటా పడలేదు. ఇదంతా చూస్తున్న మన గోపీ, వాడికేం తోచిందో యేవిటో, బుడు బుడు మంటూ వంటింట్లోకి వెళ్లి అట్లకాడ తీసుకుని వీధిలోకి బయలుదేరాడు. వాడి వెనకాలే నేను వెళ్లి, చేతిలోంచి అట్లకాడ తీసుకున్నా. తీసుకున్నానని ఎంతయేడ్చాడనుకున్నారు...పామక్కడ లేదురా, అదెక్కడికో వెళ్లిపోయిందిరా అంటే వింటేనా! దాన్ని కొడతానంటూ కూచున్నాడు. వాణ్ణి సముదాయించి ఇంట్లోకి తీసుకు వచ్చేసరికి నాకు తల ప్రాణం తోకకు వచ్చినంత పనయింది. పాముని చంపుతా, చంపుతానంటూ ఒకటే మొండిపట్టు పట్టాడు...'

అప్పుడక్కడికి వచ్చిన గోపీని చూసి వాడి ధైర్యాన్ని తలుచుకుని కమల ఎంతగానో మురిసిపోయింది. 'మగధీరుడనిపించుకున్నాడు' అన్నాడు మూర్తి ముక్తసరిగా. భార్యను సంతోషపెట్టాలని అన్నట్టుగా కనిపించింది కాని, అతని కా సంగతి నిజంగా సంతోషం కలిగించినట్టు కనిపించలేదు.

ఆఫీసుకి వెడుతూ కూడా దారిలో మూర్తి ఆలోచిస్తూనే వున్నాడు. పాము విషజంతువే. సందేహం లేదు...అది కనక కాటు వేసిందంటే ఎలాంటి మనిషైనా తట్టుకోలేడు. అంతమాత్రాన దాన్ని చంపాలా? అది ఎవర్నీ కరవలేదు. ఎవరింటికీ పోలేదు. మనుషుల అలికిడికి కాబోలు,

ఎందుకో వచ్చిన పాముకాస్తా రాళ్ళగుట్టలో తల దాచుకుంది. అలా ఎక్కడో దాక్కున్న పాముని బయటికి రప్పించి చంపవలసిన అవసర మేముంది? పామంటే మనిషికింత ద్వేషమా!... బొడ్డూడని మా గోపీ కూడా పాముని చంపాలని బయల్దేరాడా?...

ఆఫీసులో సీట్లో కూర్చున్నాడు మూర్తి. ఆలోచనలన్నీ పాము మీదే వున్నాయి. గత్యంతరం లేక కళ్ళని టేబిలుమీద వున్న ఫైలుమీద నిలిపాడు. ఫైలు భూతంలా కనపిస్తోంది.

ఇంతలో ప్రతిరోజూ కాఫీ తీసుకువచ్చి టేబిలు మీద పెట్టే కుర్రాడు 'సార్, సార్' అన్నాడు.

మూర్తి తల పైకెత్తి 'వద్దులే' అన్నాడు.

'అయ్యగారెందుకో యివాళ్ల విసుగ్గావున్నారు' గొణుక్కుంటూ పక్కసీటుకి వెళ్లాడతను.

ఫైలులో మూర్తి చూస్తున్నది ఒక కంట్రాక్టరు సమర్పించిన బిల్లు. ఆ బిల్లుని ఎంత త్వరగా పాసు చేస్తే అందరికీ అంత మంచిదన్నట్టుగా దాన్ని తనకిస్తూ మేనేజరు సలహా యిచ్చాడు. అదేమిటో సరిగా అర్థం కాలేదు మూర్తికి. కాని ఆ బిల్లు బుసలు కొడుతున్న పాములా కనిపిస్తోందతని కంటికి; దాని దగ్గరికి వెళ్లాడానికే భయపడిపోతున్నాడు. బిల్లుమీద ఏదో రాయాలనుకున్నాడు. చెయ్యి వణికింది. ఎలాగో శక్తినంతా కూడగట్టుకుని తీరా రాయబోయేసరికి పెన్నులో సిరా లేదన్న విషయం తెలియవచ్చింది. 'ఛీ ఛీ- అన్నీ విఘ్నాలే' అనుకుని వంచినతలను పైకెత్తాడు.

'మూర్తిగారూ, ఏవిటి విశేషాలు? మూడ్రోజులుగా వూళ్లో లేనట్టున్నారు?' ఇది రావు కంఠం.

చూస్తున్న ఫైలుని అలాగే వదిలేసి, తెచ్చి పెట్టుకున్న నవ్వుతో 'కూచోండి' అన్నాడు. 'కులాసాగా వున్నారా?' అడిగాడు.

రావుని చూడగానే స్మృతిపథం లోంచి మరుగున పడిపోతున్న ఆ పాము నేనున్నానంటూ మళ్లీ పైకి వచ్చింది.

రావూ మూర్తీ ఒకే సెక్షన్లో పని చేస్తున్నారు. వాళ్లిద్దరి విద్యార్హతలూ, ఉద్యోగానుభవం యించుమించు ఒకటే. అయితే రావుకి ఊళ్లో పలుకుబడి యెక్కువ. ఆఫీసులో కూడా అతని మాటకు సాధారణంగా తిరుగనేది వుండదు. చివరికి మేనేజరు కూడా అతని మాటకు తల వూపుతూ వుంటాడు. అంత పలుకుబడికి కారణం? వస్తుతః ధనవంతుడు. కొంచెం ఉదారస్వభావం కలవాడు. నలుగురికీ తక్కువ వడ్డీకి అప్పులు పెడతాడు. ఊళ్లో పరపతి వున్నవాడు కనుక మిత్రుల పనులు చేసిపెడుతూ, తలలో నాలుకలా మెలుగుతూ వుంటాడు. అందువల్ల అతనికి సంబంధించిన ఆఫీసు కాగితాలను అప్పుడప్పుడు వాళ్లు చూసిపెడుతూ ఆ విధంగా అతని ఋణం వుంచుకోరు.

అందరికీ ఆపద్బాంధవుడుగా కనిపించే రావు తనకు మాత్రం ఎందుకు పాములా కనిపిస్తున్నాడు? మూర్తి యీ ప్రశ్న వేసుకున్నాడు. అతను తనకేమీ అపకారం చెయ్యలేదు...ముందేమన్నా చేస్తాడేమో...

రావుని చూడాగానే తమ ఆఫీసులో వచ్చేవారం మొదట్లో జరగబొయ్యే ఇంటర్వ్యూ గుర్తుకి వచ్చింది మూర్తికి. పి.ఆర్.వో. పోస్టుకి దరఖాస్తు పెట్టుకుని ప్రయత్నించే వాళ్లలో వాళ్లిద్దరితోపాటు మరికొందరూ వున్నారు. అయితే రావుకి గల పలుకుబడి కారణంగా ఆ పదవి రావుకే వస్తుందని మూర్తి గట్టి నమ్మకం. అతను కనక ఇంటర్వ్యూకి హాజరు కాకపోతే, అప్పుడా ఉద్యోగం తనకే ఖాయమనుకున్నాడు. అందుకనే మూర్తి కంటికి రావు పాములా కనపించాడు.

'మా చెల్లెలికి సంబంధం చూడ్డానికి రమ్మని మా నాన్నగారు వుత్తరం రాశారు. మా వురు వెళ్లొచ్చాను.' అన్నాడు మూర్తి.

'కుదిరిందా?'

'కుదిరినట్టే.'

'శుభం..త్వరలోనే మాకు పెళ్లి భోజనం వుందన్నమాట!'

మూర్తి చిరునవ్వు నవ్వి, 'మీ సహాయం కావల్సి వస్తుంది' అని రావు కళ్లలోకి చూశాడు.

'అలాగే లెండి...అందులోనూ శుభకార్యానికి చేసిందే నిజమైన సహాయ మనుకోండి..'

రావు మాటలు మూర్తికి ఎంతో తృప్తినిచ్చాయి. తలమీది బరువుని తీసి కిందపెట్టినట్టు ఒక అనుభూతి కలిగింది. తాను రావుని పాముగా తలచుకుని భయపడిపోయినందుకు సిగ్గుపడ్డాడు.

'ఏవిటి, అంత దీక్షగా చూస్తునారు? ఆ ఫైలెవరిదేవిటి?' అడిగాడు రావు మాటవరసకి.

జవాబు చెప్పక తప్పలేదు. తడబడుతూ ఏదో చెప్పాడు మూర్తి.

'చూడండి మూర్తిగారూ... ఆ కంట్రాక్టరు నాకు తెలిసిన వాడే. చాలామంది కంట్రాక్టర్ల కంటె ఎంతో మంచివాడు. నిక్కచ్చి మనిషి. పని పూర్తి చేసి డబ్బడుగుతాడు. చేసేది వ్యాపారం. ఎంతమంచి వాడైనా లాభం లేంది సెట్టి వరద పోడుగదా...'

'అయితేబిల్లుపాసు చెయ్యమంటారా?' మీకు తృప్తి కలిగితేనే పాసు చెయ్యండి. అంతే కాని మొహమాటానికి పోయి పనిలో మాత్రం పొరపాటు చెయ్యకండి.'

రావు మీద సదభిప్రాయం కలిగింది మూర్తికి. అతను యింత మంచి వాడా? అతన్ని గురించి తాను విన్న కొన్ని విషయాలు వట్టి అబద్దాలేనా? అసూయకొద్దీ ఎవరైనా కల్పించిన విషయాలా అవి? అలా అనుకున్నాడు గాని, రావు మూర్తి కంటికి పాములా కనిపించాడు మళ్లీ, ఇంటర్వ్యూ గుర్తుకి వచ్చేసరికి.

ఆ తర్వాత ఎవరి పనిలో వాళ్ల మునిగిపొయ్యారు. సాయంకాల మయింది. ఇంటికి వెళ్లాలని సీట్లోంచి లేచాడు మూర్తి. అప్పటికే కొందరు సహోద్యోగులు వెళ్లిపొయ్యారు. ముఖం కడుక్కుని రావు తల దువ్వుకుంటు న్నాడు.

ఇంటికి బయలుదేరిన మూర్తి రావు సీటువద్ద ఆగి నవ్వుతూ 'ముస్తాబవుతున్నారు. ఎక్కడన్నా పార్టీయా?' అన్నాడు.

'పెళ్లి రిసెప్షన్'

'మీ కెక్కణ్ణుంచో టెలిగ్రాం వచ్చింది సార్' అంటూ మేనేజరు గదిలోంచి వచ్చిన ప్యూను రావుకి టెలిగ్రాం యిచ్చాడు.

ఎప్పుడూ నవ్వుతూ పేలుతూ కనిపించే రావు వణుకుతున్న చేతులతో టెలిగ్రాం తీసుకుని చదువుకున్నాడు. అంతే, అతని కళ్లు నీటి బుంగలయ్యాయి. వెక్కివెక్కి ఏడవసాగాడు. అప్పుడు మూర్తి ఆ టెలిగ్రామును చూశాడు. ఆపుకోలేనంత దుఃఖం వచ్చిందతనికి. 'ఈ వయస్సులో మీకు రావలసిన కష్టం కాదిది... మీకు అన్యాయం చేశడు.. ఆ పాడు దేవుడు... ఊరుకోండి రావుగారు... ఇప్పుడే మీరు ధైర్యంగా వుండాలి...' అప్రయత్నంగా అనునయ వాక్యాలు మూర్తి నోటివెంట వచ్చాయి.

కొన్ని క్షణాల్లో రావుగారి భార్య మగపిల్లాణ్ణి కని మరణించింది' అనే విషాద వార్త ఆఫీసంతా వ్యాపించింది. ఉన్న నలుగురూ అక్కడికి చేరారు. ఆ నలుగురూ అనుకున్న మాటల్ని బట్టి రావు కుటుంబ విషయాలు మూర్తికి తెలిశాయి. రావుకి ముసలి తల్లి వుంది. ఇద్దరు ఆడపిల్లలు... అవిటి అన్నయ్య...రావుపట్ల మూర్తికి నిజంగానే జాలి కలిగింది.

దుఃఖంలోంచి ఎలాగో తేరుకున్న రావు, 'మూర్తిగారూ, యింటివద్ద మీకేమీ పనిలేకపోతే, నాతోపాటు స్టేషన్ దాకా వాస్తారా?' అడిగాడు. సహర్షంగా తన అంగీకారాన్ని తెలిపాడు మూర్తి.

ఆ సాయంకాలం రావు తన భార్య మరణించిన ఊరికి బయలు దేరాడు, ముసలి తల్లినీ పిల్లల్నీ వెంట బెట్టుకుని.

రావుని చూసేకొద్దీ మూర్తికి చెప్పలేనంత జాలి కలిగింది.

రైలు కదలబోతుంటే మూర్తి కళ్లు నీళ్లతో నిండిపోయాయి. 'ధైర్యంగా వుండాలి మీరు...మీరు కనక కంట తడిపెడితే, పిల్లలు మరీ దిగులు పడతారు...' అన్నాడు.

గార్డు పచ్చజెండా చూపాడు.

అంత దుఃఖంలోనూ రావు 'విష్ యూ సక్సెస్' అన్నాడు. మూర్తి వెర్రివాడిలా చూశాడు రావుని. 'నాకింక జీవితంలో ఆసక్తి

తగ్గిపోయింది...ఇంటర్వ్యూకి రాను... మా అన్నయ్యను చూసుకోవాలి. విష్ యూ...' అంటున్నాడు రావు, రైలు కదులుతూ వుండగా. రైలుతోపాటు నడుస్తూ, 'రావుగారూ... మీరు...'అంటున్న మూర్తి మాటలు వినిపించలేదు. అప్పుడే రైలు ప్లాటుఫారం దాటింది.

నీరసంగా ఇల్లు చేరుకున్న మూర్తి గేటు తెరుస్తుంటే, 'నాన్నా...మరే...పామే...పోయింది...' అన్న గోపీ మాటలు వినిపించాయి. 'ఇప్పటికైనా మీరు కుదుటపడండి. ఆ పాము వచ్చిన దారినే వెళ్లిపోయింది.' అంది భార్య.

పాముని ఎవ్వరూ చంపనందుకు సంతోషించాడు మూర్తి. అది ఎవ్వరికీ అపకారం చెయ్యనప్పుడు, దాన్ని ద్వేషించడమో, చంపడమో ఎంతపాపం! అనుకున్నాడు. అలాగే... సాటిమనిషిని పాముగా తలచుకుని ద్వేషం, కోపం పెంచుకోవడం ఎంత అవివేకం...

'మిమ్మల్నే...ఏమిటలా వున్నారు? ఇంకా పాముని గురించే ఆలోచిస్తున్నారా?' అడిగింది కమల.